

fesor na ravenski gimnaziji je ljubezen do narave privzgojil marsikateremu dijaku in dijakinji. Deset let je bil na čelu društva, med njegovim mandatom je bil zgrajen prizidek društvenega doma. Je tudi vsestranski ustvarjalec – na likovnem, glasbenem in publicističnem področju.

Na vrhu Uršlje gore stojita v neposredni bližini planinski dom in cerkev sv. Uršule. Njene zgodovinsko-umetnostne značilnosti je povzela **Silva Sešel**.

Drugi prispevek Ivanke Komprij obravnava kulturna srečanja na Uršlji gori, ki potekajo dvakrat letno že od leta 1986. Kot njihova organizatorica pravi: »Kar je lepo in z navdušenjem sprejeto, je treba ponavljati.« Doslej se je na prireditvah zvrstilo že okoli tisoč nastopajočih, ki so jim prisluhnili tisoči obiskovalcev planinskega doma.

O »kulturni zbirki« oziroma »mali galeriji« v domu na Gori govori zapis njenega avtorja **Stanka Lodranta**. Izdelal je namreč nekaj t. i. stencasov o koroških literatih in ustvarjalcih: **Lovru Kuharju-Prežihovem Vorancu, dr. Francu Sušniku, Leopoldu Suhodolčanu, Blažu Mavrelu, Milki Hartmanovi, Francu Ledru-Lesičjaku** in o Leškem rokopisu.

Da **Franc Verovnik** zbira stare razglednice (tudi Uršlje gore), v društvu vedo že nekaj časa, saj je že pripravil razstavo le-teh. Zdaj so ga povabili, naj jih predstavi še v kratki analizi. Nastal je izjemno zanimiv in podatkovno bogat tekst, dopolnjen s fotografijami nekaterih razglednic.

Usoda križa na Gori, ki so ga postavili koroški borci za severno mejo, je pritegnila pozornost Francija Telcerja. Razkril je, kako so ga premeščali. Zdaj znamenje stoji na Koroškem vrhu, od koder je lep razgled.

Na Uršlji gori je tudi oddajni center RTV Slovenija. Informacije o tem, kako poteka delo v njem, so iz »prve« roke. Pod članek se je namreč podpisala posadka OC Plešivec.

Simona Šuler-Pandev je za bilten izdelala bibliografijo PD Prevalje in Uršlje gore od leta 1984 do 1999.

Obsega 11 samostojnih tiskov in 104 prispevke v časopisu, zbornikih in knjigah.

Na koncu je še kratka informacija o občini Prevalje avtorja **Mirka Osojnika**.

Bilten ima 60 strani, format A5, 13 barvnih in 5 črno-belih fotografij (motivi so vzeti v glavnem z razglednic), 9 ilustracij (narisal jih je Stanko Lodrant, ki je tudi avtor naslovnice). Izšel je v nakladi 500 izvodov.

Andreja Čibron-Kodrin

društvene novice

Prof. dr. Herbert Zaveršnik (1918–1999)

12. avgusta 1999 smo se na pokopališču v Celju poslovili od verjetno najstarejšega zdravnika GRS Slovenije, ljubitelja glasbe, narave in gora, našega dolgoletnega sotovariša in enkratnega prijatelja Harija.

Njegova življenjska pot je bila težka, toda bogata z izkušnjami. Rodil se je ob koncu prve svetovne vojne v Gradcu in otroško dobo preživel v zelo skromnih okoliščinah v Mariboru, pozneje pa v Ljubljani, kjer je leta 1936 tudi maturiral. Že kot gimnazijec je kazal izredno veselje do glasbe. V operi in opereti je pel ne le v zboru, temveč tudi v

nekaterih solističnih vlogah. Po maturi se je sicer odločil za svojo skrivno in dolgoletno ljubezen medicino, glasbi pa je kot ljubitelj ostal zvest vse svoje življenje. Pozneje je že kot zdravnik v Celju dolga leta pel v Celjskem komornem zboru, ki je žel uspehe po vsej Evropi.

Medicinski študij je začel na takrat nepopolni medicinski fakulteti v Ljubljani, nadaljeval pa v stalnem boju za materialno eksistenco v Beogradu. Tam je leta 1941 doživel tudi napad Nemcev na Jugoslavijo. Pobegnil je v okupirani Maribor k materi. Nekako sta se izognila nasilni izselitvi in kot absolvent medicine se je zaposlil v Mariborski bolnišnici, kjer so takrat ukazovali že Nemci. Proti koncu leta 1941 se je smel vrniti v Beograd, kjer je opravil še zadnje tri izpite in diplomiral.

Delo je spet nadaljeval v mariborski bolnišnici. Ko pa je to zaradi njegovega ilegalnega delovanja za OF postalo prenevarno, se je leta 1944 umaknil v avstrijski Judenburg. Gestapo pa mu je bil tudi tam kmalu za petami. Pobegnil je v Maribor, od tam pa na Pohorje v partizane. Najprej je bil v Tomšičevi brigadi, nato je postal sanitetni referent Bračičeve brigade XIV. divizije in kot tak odgovoren za vse partizanske bolnišnice na Štajerskem. Konec vojne je dočakal v Celovcu,

Viharniku

MAJDA SENICA

*Na vrheh
začutil me boš
v srcu.
Na oblakih
bom lebdela,
med sinjino,
nad previsi sten.
Moj obris
razpet bo v dalje,
med zelenje,
med slapove šumne.
Plavala bom
razsvetljena.
V besedah tvojih,
luč svetila bo
in blagodejno pela.*

ki so ga zasedli slovenski partizani in angleške čete. Tam je kot zdravnik, ker je dobro govoril angleško, sodeloval tudi z angleško saniteto. To pa ga je med drugimi podobnimi »grehi« žele leta 1945 pripeljalo za štiri mesece v zapor. Drugič je zaradi izmišljenih obtožb postal politični zapornik decembra 1946 in je predsedel v različnih zaporih in delovnih taboriščih do poletja 1949, ko je bil pomiloščen.

Potem so zanj končno prišli znosnejši časi, čeprav je še dolgo nosil pečat politično nezanesljivega izobraženca. Zaposlil se je v Splošni bolnišnici Celje. Uspelo mu je dobiti specializacijo iz interne medicine, pozneje pa celo dodatno specializacijo iz gastroenterologije, ki jo je opravil v Londonu. Tja pa je smel le brez družine. Po vrnitvi v Celje je postavil na noge prvi gastroenterološki oddelek v Sloveniji, ki je daleč naokoli užival velik ugled. V naslednjih letih je postal primarij, doktor znanosti, docent, nato pa še redni profesor interne medicine.

Ko je gastroenterološki oddelek v Celju stal na solidni osnovi, se je dr. Zaveršnik posvetil zdraviliškemu delu in leta 1969 postal šef zdravnik Zdravilišča v Rogaški Slatini. S svojo strokovnostjo je dvignil ugled te ustanove in zavidljive višine. Tam je deloval vse do svoje upokojitve leta 1988, kot svetovalec in strokovni sodelavec pa še dolgo vrsto let nato.

Od kdaj in od kod njegova ljubezen do gor? Se je zanje vnel že kot dijak, študent ali pozneje v težkih okoliščinah kot partizanski zdravnik? Sam na to vprašanje odgovarja v svoji knjigi »Spomini«, ko sočno opisuje, kako je kot devetletni solarček s težavo preprosil sošolce iz višjih razredov, da so ga vzeli s seboj na Pohorje. Ta ljubezen, ki ga je pozneje vodila tudi v višje in visoke gore, ga ni nikoli zapustila in ga je končno morala pripeljati tudi v naše vrste. Tako je leta 1956 postal član celjske Postaje GRS in je tudi na tem področju neselčno in tvorno deloval skoraj 43 let.

Celjskim gorskim reševalcem bo ostal v spominu kot velik ljubitelj

gora, kot požrtvovalen sotovariš, ki se je vedno odzval klicu v akcijo, čeprav je reševanje v obdobju njegove največje aktivnosti bilo neprimerno napornejše kot je ob vseh sodobnih pripomočkih danes. Ostal nam bo v spominu kot briljanten predavatelj na naših tečajih in obnovenih tečajih prve pomoči, ki je svoje široko medicinsko znanje znal približati vsakemu ušesu. Ne nazadnje se ga bomo spominjali tudi kot odličnega prijatelja in družabnika, ki je s svojo duhovitostjo, iskrivostjo, s svojim pevskim talentom znal nepozabno popestriti tudi naša prijateljska srečanja.

Odšel je na pot, katere zavojev in konca tisti, ki prihajamo za njim, na srečo ne poznamo vnaprej. Spomin nanj bo med nami še dolgo ostal živ.

Jože Četina

100-letnica Hausenbichlerjeve koče na Mrzlici

Dne 28. septembra 1999 je poteklo 100 let, odkar je bila zgrajena in slovesno odprta ena od prvih planinskih koč na tedanjem Štajerskem, Hausenbichlerjeva koča na Mrzlici (1122 m). Kočo so ob otvoritvi 28. 9. 1899 imenovali po **Janezu Hausenbichlerju** (13. 1. 1838–11. 4. 1896), velikem slovenskem rodoljubu, gospodarstveniku, očetu savinjskega hmeljarstva, častnem občanu petih savinjskih občin, organizatorju II. slovenskega tabora v Žalcu, soustanovitelju narodne čitalnice itd. Bil pa je tudi velik ljubitelj narave, predvsem gorskega sveta. Kot lovec in planinec se je v času svojega življenja večkrat povzpel na Mrzlico. Med temi njegovimi obiski, ki jih je opravil skupaj s svojimi sodelavci in prijatelji, se je rodila ideja, da bi na Mrzlici postavili planinsko kočo. Vendar tega v času svojega življenja ni dočkal.

Pobudo za postavitev planinske koče na Mrzlici je dal **Fran Kocbek**, takratni predsednik oziroma načelnik Savinjske podružnice SPD, sicer po poklicu učitelj. Po smrti J. Hausenbichlerja sta občinski tajnik

Ivan Kač-Savinjski in nadučitelj **Anton Petriček** začela s pripravo za postavitev planinske koče na Mrzlici. Na ta vrh so se Žalčani večkrat povzpeli, posebno še na vsakoletni binkoštni ponedeljek. Že leta 1898 sta oba glavna akterja, Petriček in Kač, prvič z rdečimi znamenji zaznamovala pot iz Žalca preko Zabukovice na Mrzlico. Maja leta 1899 so pri Savinjski podružnici SPD v Žalcu ustanovili gradbeni odbor. Takrat so ga imenovali izvršni odbor za zgraditev planinske koče na Mrzlici – Savinjskem Triglavu, kakor je Mrzlico poimenoval Fran Kocbek. V odboru so bili poleg I. Kača in A. Petrička še **Fr. Roblek** in **Širca**. Odbor je imel nalogo, da pripravi vse potrebno za zgraditev koče. Najtežavnejše je bilo zbiranje potrebnih denarnih sredstev. Organizirali so vse mogoče akcije, vključno s tombolo in nabirkami. Zbrali so potrebnih 637 goldinarjev.

Gradbeni odbor je gradnjo koče zaupal tesarskemu mojstru **Andreju Kačniku**. Ta je skupaj s svojimi sodelavci poskrbel, da je bila koča pravočasno in v dogovorjenem roku tudi postavljena. Zgradili so jo v lesu. Bila je razmerna majhna, z dvema prostoroma in podstrešjem. V njej je lahko prenočevalo 10 oseb, deloma spodaj, deloma na senu na podstrešju. Kočo so slovesno odprli na god sv. Venčeslava, češkega svetnika. Na dan otvoritve se je na Mrzlici zbralo nad 250 udeležencev. Večina je prišla iz zabukovske strani, deloma z vozovi do vznožja, v glavnem pa peš mimo Turškega kamna. Udeleženci so prišli k otvoritvi tudi iz Trbovelj, tudi iz drugih krajev Štajerske, zastopniki Osrednjega odbora SPD iz Ljubljane, iz Gradca pa je prišel tudi prof. **J. Frischauf**. Z možnarji na vrhu Mrzlice so naznanili velik dogodek, nato pa je kaplan **Medvešček** iz Griž blagoslovil novo zgrajeno kočo in nov križ ob njej. Združeni žalski in gotoveljski pevci so potem zapeli Lepa naša domovina.

V imenu gradbenega odbora je najprej spregovoril načelnik Anton Petriček, ki se je vsem darovalcem, graditeljem in navzočim zahvalil za